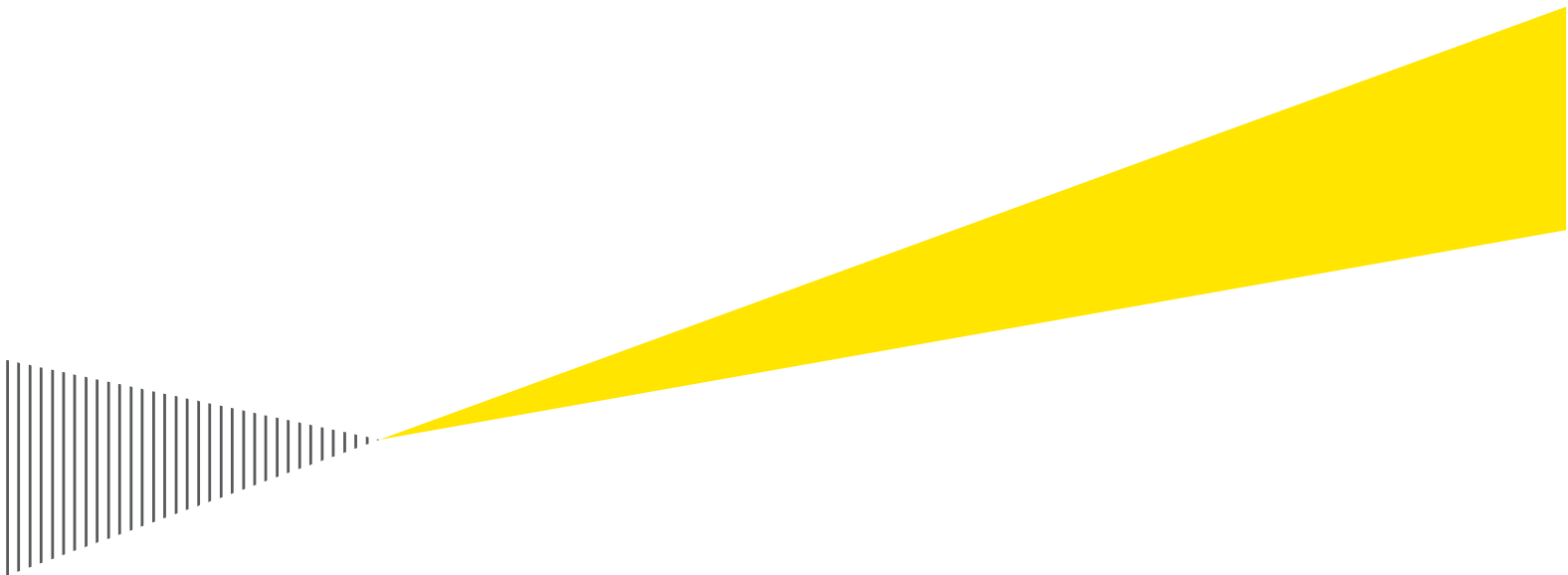

Grästorps kommun

Bokslutsgranskning 2022

Building a better
working world

Innehåll

1. Inledning	1
2. Bedömning av god ekonomisk hushållning	2
2.1 Bakgrund	2
2.2 Kommunens definition av god ekonomisk hushållning	2
2.3 Måluppfyllelse och kommunstyrelsens bedömning.....	2
2.4 Avstämning av balanskravet.....	3
2.5 Bedömning av måluppfyllelsen	3
3. Noteringar från granskningen av bokslut och årsredovisning	4
3.1 Kommunens resultat jämfört med föregående år.....	4
3.2 Kommunens resultat jämfört med budget	4
3.3 Driftsredovisningen	4
3.4 Materiella anläggningstillgångar.....	4
3.5 Investeringsredovisning	5
3.6 Resultatutjämningsreserv (RUR)	5
3.7 Klassificering av leasingkontrakt	5
3.8 Redovisning av anläggningstillgångar	6
3.9 Översvämningskostnader	6
3.10 Upplyningskrav i årsredovisning	6
4. Sammanfattande bedömning.....	7
Bilaga 1 - Kommunstyrelsens uppföljning av mål i årsredovisning.....	8

1. Inledning

Vi har i kommunens årsredovisning granskat resultat- och balansräkningar med not-hänvisningar, finansieringsanalyser, driftredovisning och investeringsredovisning.

Efter utförd revision avseende räkenskapsåret 2022 lämnas härmed följande bokslutsrapport där de väsentligaste iakttagelserna för en bedömning av kommunens bokslut år 2022 kommenteras. I denna rapport sammanfattas våra väsentligaste iakttagelser från granskningen i avvikelseform. Syftet med rapporten är att uppmärksamma förhållanden som bör åtgärdas samt att ge förslag till förbättringar. Baserat på de revisionsåtgärder som genomförts har inget framkommit, som tyder på att det skulle föreligga väsentliga brister i kommunens årsredovisning.

Granskningen har gjorts med utgångspunkt från det utkast till årsredovisning som erhållits den 27 mars 2023. I årsredovisningen redovisas ett resultat på 15,3 mnkr och ett eget kapital om 246,8 mnkr för kommunen.

Det framgår av årsredovisningen och i denna rapport att kommunen även gör ett antal avsteg från Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendationer. Beaktat detta är ändå vår bedömning att det inte framkommit några omständigheter i övrigt om att årsredovisningen innehåller väsentliga felaktigheter. Vi bedömer vidare att årsredovisningen i huvudsak är upprättad i enlighet med Lag om kommunal bokföring och redovisning.

Rapporten har lästs av personalen på ekonomienheten.

2. Bedömning av god ekonomisk hushållning

2.1 Bakgrund

Från och med 2006 gäller för samtliga kommuner att kommunfullmäktige ska fastställa mål för god ekonomisk hushållning. Uppföljningen av dessa mål skall göras i delårsrapport och årsredovisning. Kommunens revisorer ska granska och bedöma måluppfyllelsen. Syftet med dessa krav är att politikerna med hjälp av målstyrning och måluppföljning skall styra kommunen mot ändamålsenlighet och effektivitet.

Mål för god ekonomisk hushållning ska omfatta både finansiella mål och verksamhetsmål. De av kommunfullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning är obligatoriska för kommunstyrelsen att utvärdera och bedöma i delårsrapport och årsbokslut. Därefter ska revisorerna på basis av kommunstyrelsens utvärdering samt sin egen granskning av delårsrapport respektive årsgranskning bedöma uppfyllelsen av de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Balanskravet (balans mellan intäkter och kostnader) är centralt för god ekonomisk hushållning. Sett över en inte allt för lång tid måste kommunerna och regionerna ha balans mellan intäkter och kostnader för att nå en god ekonomisk hushållning. Avstämning mot balanskravet ska göras i delårsrapport och årsredovisning.

2.2 Kommunens definition av god ekonomisk hushållning

I kommunfullmäktiges riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultat-utjämningsreserv¹ definieras och målsätts två finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige har därutöver i kommunens budget för 2022 fastställt 15 kommunövergripande verksamhetsmål av betydelse för god ekonomisk hushållning.

I kommunfullmäktiges riktlinjer framgår att god ekonomisk hushållning uppnås när båda finansiella mål uppnås samt när måluppfyllelsen i dialoger bedöms vara tillräcklig för 70 procent av de kommunövergripande verksamhetsmålen.

2.3 Måluppfyllelse och kommunstyrelsens bedömning

I årsredovisningen följer kommunstyrelsen upp fullmäktiges två finansiella mål och de 15 kommunövergripande verksamhetsmålen. Kommunstyrelsen bedömer att båda finansiella mål samt 14 av 15 verksamhetsmål uppnås. Det resterande verksamhetsmålet bedöms delvis vara uppnått. Utifrån denna bedömning uppnås cirka 90 procent av verksamhetsmålen. Således uppnår måluppfyllelsen riktlinjernas kriterium för god ekonomisk hushållning.

---

¹ Riktlinjerna fastställdes i november 2020.

Vi noterar att underlaget till grund för bedömning av måluppfyllelse för verksamhetsmålen varierar i sin kvalitet och omfattning. Vissa av verksamhetsmålen har tydligare indikatorer som beskriver måluppfyllelsen än andra. Vidare beskrivs bedömningen av vissa verksamhetsmål med några meningar medan andra beskrivs mer omfattande. I bilaga 1 framgår måluppfyllelsen per mått utifrån informationen i årsredovisningen.

Kommunstyrelsen bedömer i årsredovisningen att måluppfyllelsen för verksamhetsmåten innebär att kommunen uppnår god ekonomisk hushållning för 2022.

2.4 Avstämning av balanskravet

Det lagstadgade balanskravet innebär att de löpande intäkterna skall täcka de löpande kostnaderna. Vid avstämning av balanskravet skall realisationsresultat från försäljningar av anläggningstillgångar exkluderas. Avstämning mot balanskravet:

Mnkr	2022
Årets resultat enligt resultaträkningen	15,3
Justering för realisationsresultat	-
Årets resultat efter justeringar	-
Reservering eller användning av medel till resultatutjämningsreserv, RUR	-
Balanskravsresultat	15,3

Kommunen uppfyller därmed balanskravet.

2.5 Bedömning av måluppfyllelsen

Vi har översiktligt, enligt kommunallagen 12 kap 2 §, granskat om resultatet i årsredovisningen är förenligt med fullmäktiges beslut om mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Vi konstaterar att de två finansiella målen och 14 av 15 verksamhetsmål har uppnått god måluppfyllelse enligt kommunstyrelsens bedömning. Därtill uppnås balanskravet. Kommunstyrelsen bedömer att kommunen uppnår god ekonomisk hushållning 2022.

Vi bedömer utifrån avrapporteringen i årsredovisningen att resultatet är förenligt med fullmäktiges riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning. Detta då de båda finansiella målen uppnås och cirka 90 procent av verksamhetsmålen bedöms uppnås. Därtill uppnås balanskravsresultatet. I en sammantagen bedömning delar vi därför kommunstyrelsens bedömning att god ekonomisk hushållning uppnås 2022.

3. Noteringar från granskningen av bokslut och årsredovisning

Resultaträkningen har granskats utifrån vår genomgång av väsentliga rutiner, konto-analyser, verifikationsgranskning samt jämförelse mot utfall föregående år och budget.

3.1 Kommunens resultat jämfört med föregående år

Kommunen redovisar för 2022 ett positivt resultat om 15,3 mnkr, att jämföra med föregående års resultat om 16,7 mnkr.

På intäktsidan har så väl skatteintäkter som generella statsbidrag ökat från föregående år. Skatteintäkterna har ökat med 13,0 mnkr medan generella stadsbidrag har ökat med 2,5 mnkr. Kommunens verksamhetsintäkter har ökat, totalt med 4,2 mnkr.

I förhållande till föregående år har verksamhetens nettokostnader ökat med 4,8 % och landade på 376,1 mnkr för 2022. Den enskilt största kostnadsposten är personalrelaterade kostnader.

3.2 Kommunens resultat jämfört med budget

Årets resultat för 2022 är 4,6 mnkr högre än budget. Verksamheterna redovisar en negativ budgetavvikelse om 14,4 mnkr, se ytterligare nedan under "Driftsredovisningen". Att resultatet ändå överstiger budget är framförallt till följd av högre skatteintäkter och generella stadsbidrag än budgeterat.

3.3 Driftsredovisningen

Driftredovisningen redovisar för 2022 en total negativ avvikelse mot budget om 14,4 mnkr. Framförallt är det den tekniska verksamheten som avviker mot budget, med ett negativt utfall om 11,6 mnkr. Den allmänna verksamheten redovisar en negativ avvikelse om 3,2 mnkr, social verksamhet en negativ avvikelse om 1,1 mnkr och bildningsverksamhet en positiv avvikelse om 1,7 mnkr. Den negativa avviken i den tekniska verksamheten är framförallt driven av högre kostnader, främst till följd av prisuppgångar. Elkostnader, livsmedelskostnader och andra råvarukostnader har alla ökat till följd av prisuppgångar i omvärlden.

3.4 Materiella anläggningstillgångar

Enligt rekommendationen RKR R4, Materiella anläggningstillgångar, ska komponentredovisning tillämpas när olika komponenter i en anläggningstillgång har väsentligt olika nyttjandeperioder. Kommunen har i bokslutet 2022 tillämpat komponentavskrivning för större färdigställda objekt, men har inte komponentindelat sina anläggningstillgångar retroaktivt. Kommunen gör bedömningen att en sådan komponentindelning inte hade haft väsentlig påverkan på räkenskaperna.

3.5 Investeringsredovisning

Totala investeringar 2022 uppgick till 69,0 mnkr (38,2 mnkr). De största enskilda investeringsprojekten listas nedan:

- VA-ledning mot Vänersborg, 18 mnkr
- Vatten och avlopp, 11,8 mnkr
- Utbyggnad av ishall, 9,8 mnkr
- Planerat underhåll och mindre investeringar, 5,1 mnkr
- Fastighets- och markförvärv, 3 mnkr

Årets investeringsbudget, inklusive överfört budgetutrymme från 2021, uppgick till 134,2 mnkr.

Årets investeringsvolym understiger investeringsbudget för året med 65,2 mnkr. För att finansiera sina investeringar har kommunen ökat sin upplåning hos Kommuninvest, vilken per balansdagen har ökat med 13,7 mnkr i jämförelse med föregående år. I likhet med föregående år och med tanke på att kommunen under flera tidigare år finansierat delar av sina investeringar med lån, samt den fortsatt höga planerade investeringstakten, rekommenderar vi kommunen att beakta ökade kostnader för avskrivningar och ränta samt analysera de eventuella risker kommuner står i samband med detta, som till exempel förändrade räntenivåer.

3.6 Resultatutjämningsreserv (RUR)

Från och med den 1 januari 2013 finns det enligt kommunallagen en möjlighet att reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kan sedan användas i balanskravsutredningen för att jämna ut intäkter över en konjunkturcykel.

I likhet med föregående år har under 2022 ingen reservering av resultatet gjorts. Totalt finns 13,5 mnkr reserverat (2010-2022). RUR synliggörs inte i resultaträkningen utan i den till bokföringen sidoordnade balanskravsutredningen. I balansräkningen specificeras RUR som en delpost till det egna kapitalet.

3.7 Klassificering av leasingkontrakt

En fråga som har aktualiserats den senaste tiden är den om klassificering av leasingkontrakt som operationella/finansiella. Kommunens policy är att redovisa samtliga leasingavtal som hyresavtal (dvs operationella), vilket är ett avsteg från RKR. Avsteget upplyses om i årsredovisning.

Vi rekommenderar kommunen att under 2023 göra en full genomlysning av sina leasingavtal för att eftersträva att klassificering sker enligt god redovisningssed.

3.8 Redovisning av anläggningstillgångar

Under 2021 genomgick kommunen ett byte av ekonomisystem. Vid tidpunkten för upprättandet av föregående års bokslut hade kommunens anläggningsregister ännu inte implementerats i det nya systemet, vilket ledde till att investeringar som slutfördes under 2021 inte aktiverades utan fortsatt klassades som pågående projekt, samt att avskrivningskostnader beräknades manuellt i årsbokslutet.

Under 2022 har implementeringen slutförts och anläggningsregistret är nu fullt integrerat i systemet. I samband med slutförandet kunde konstateras att föregående års beräknade avskrivningskostnader var ca 3,5 mnkr för lågt upptagna. Kommunen har bedömt felet som väsentligt och därför rättat jämförelsetalen i årets årsredovisningen, vilket därmed också påverkat kommunens ingående egna kapital 2022. Vi bedömer rättelsen korrekt hanterad.

Utöver ovan är det vår bedömning att notupplysningarna i kommunens årsredovisning avseende dess materiella anläggningstillgångar är svårtolkade. Vi rekommenderar kommunen att se över utformningen av dessa till årsredovisningen 2023.

3.9 Översvämningskostnader

Under sensommaren 2021 drabbades kommunen av översvämningar som orsakade skador på ett flertal av kommunens och invånarnas fastigheter. Föregående år reserverades för 2 mnkr i självrisker, men utredningen var i ett för tidigt stadie för att en tillförlitlig uppskattning för eventuella ytterligare kostnader. Under våren 2023 har kommunen förlikats med försäkringsbolagen, och förlikningsbeloppet har tagits upp som en kostnad i 2022 års bokslut.

3.10 Upplyningskrav i årsredovisning

I vår genomgång av kommunens årsredovisning har vi noterat att nedan upplyningskrav enligt LKBR/RKR ej framgår i årsredovisningen:

- Enligt LKBR 11:6 skall förvaltningsberättelsen innehålla särskilda upplysningar om de anställdas frånvaro på grund av sjukdom under räkenskapsåret. Den totala sjukfrånvaron ska anges i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid, och uppgift ska också lämnas om:
  - o Den andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer,
  - o Sjukfrånvaron för kvinnor respektive män, samt
  - o Sjukfrånvaron för anställda i åldrarna 29 år eller yngre, 30-49 år och 50 år eller äldre.
- Enligt RKR R14 ska en driftsredovisning utöver jämförelse med senast beslutad budget även jämföra kostnader och intäkter per drift jämföras med föregående års siffror.

Det är vår rekommendation att kommunen tillser att ovan upplysningar inkluderas i årsredovisningen för 2023.

4. Sammanfattande bedömning

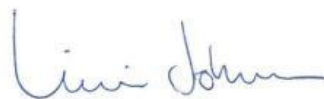
Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen i allt väsentligt är förenligt med de mål som fullmäktige uppställt.

Kommunen redovisar ett antal avsteg mot rekommendationer från RKR, men det är vår samlade bedömning att kommunens årsredovisning i all väsentlighet ger en rättvisande bild.

Göteborg 2023-04-12

Filip Byegård
Revisor
Ernst & Young AB

Linnéa Johansson
Verksamhetsrevisor
Ernst & Young AB

Liselott Daun
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Kvalitetssäkrare
Ernst & Young AB

Bilaga 1 - Kommunstyrelsens uppföljning av mål i årsredovisning

I tabellen nedan framgår kommunstyrelsens uppföljning av kommunens 2 finansiella mål samt 15 kommunövergripande verksamhetsmål från årsredovisningen 2022.

Finansiella mål	
Mål	Bedömd målluppfyllelse
Resultat ska minst utgöra 3 % av de samlade intäkterna för skatt, generella statsbidrag och utjämningsystem i genomsnitt över rullande femårsperioder	God målluppfyllelse
Självfinansieringsgraden av investeringarna i skattefinansierad verksamhet, exklusive tillväxtprogrammet, ska uppgå till minst 70 % sett till rullande femårsperioder	God målluppfyllelse
Kommunövergripande verksamhetsmål	
Mål	Bedömd målluppfyllelse
Kontinuerlig ökning av kommuninnevånare	God målluppfyllelse
Välkomnande miljö för gemenskap och sammanhang	God målluppfyllelse
Kommunen bedriver ett systematiskt hållbarhetsarbete	Medelgod målluppfyllelse
Välmående samt växande näringsliv och besöksnäring	God målluppfyllelse
God och nära service	God målluppfyllelse
Vi utbildar barn och elever till världsmedborgare som kan göra skillnad för sig själva och andra	God målluppfyllelse
Vi ger förutsättningar för ett gott och meningsfullt liv i alla åldrar	God målluppfyllelse
Våra medborgare har god folkhälsa	God målluppfyllelse
Ekonomi anger ramarna för all verksamhet	God målluppfyllelse
Stabil ekonomi över tid	God målluppfyllelse
Vi samverkar för lägre kostnad med bibehållen framtida välfärd	God målluppfyllelse
Skapa förutsättningar för varje medledare att ständigt lära och utvecklas	God målluppfyllelse
Vi skapar nya och använder befintliga digitala lösningar i alla verksamheter	God målluppfyllelse
Alla medledare har ett gott värdeskap i sitt arbete mot kunder, medborgare, varandra och sig själva	God målluppfyllelse
Alla medledare känner tillit till kollegor och chefer	God målluppfyllelse